

۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۵-۲۴۵۲]

● شرح الالغاز النحویة / ادبیات / عربی

š.-ul-algāz-in nahwīyya

متطبب ابزری، علی بن محمد، - ۸۱۵ قمری

motatabbeeb-e abzarī, 'alī ebn-e mohammad (- 1413)

شرح اییات مشکله است از جهت اعراب و لغت و معنی که برای امتحان طلاب استفاده می شود. آن را برای تمرین در ادبیات عرب نوشته است.

آغاز: الحمد لله خالق الانسان من ماء مهین و مجل بعضهم و صیر متین رهین مهین ... لما رأیت المتعلمین المشتغلین بحفظ اییات شتی معضلة من جهت اعراب و اللغة و المعنی، ممتحنین بها خواطر الباء منهم، یقال لها الغاز، اردت ان اشرح لها شرحا بین وجوه اعراب ...

انجام: ابدل من التانیث هاء فی الوقف کما فی رحمة و هی حال من الضمیر فی لم تقرب و الله اعلم

۱. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: دوشنبه ۱۰ ربیع الثانی ۱۰۷۸ق؛ ۶۶ص (۲-۶۷) [ف: ۳۰]

قیم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۶۱۰/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۷-۱۹۹]

۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ واقف: سید عبدالله؛ ۲۸گ،

اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۱۷۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۴۴۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: ۲۲ رجب ۱۳۰۸ق؛ جلد: تیماج

قهوه ای، ۱۸گ، ۱۱ و ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳/۶×۲۱/۳سم [ف: ۴۳-۱۰۷]

→ شرح الالفاظ ← رشف الالفاظ فی کشف الالفاظ

→ شرح الالفاظ الخاص فی شرح الالفاظ ← رشف الالفاظ فی کشف الالفاظ

● شرح الفاظ خطبة الوافية فی شرح الکافية = شرح

مقدمة الوافية / نحو / عربی

š.-u alfāz-i xuṭbat-il wāfiya fī š.-il kāfiya = š.-u muqaddamat-il wāfiya

جرجانی، علی بن محمد، ۷۴۰ - ۸۱۶ قمری

zorjānī, 'alī ebn-e mohammad (1340 - 1414)

وابسته به: الوافية فی شرح الکافية؛ استرآبادی، حسن بن محمد (۶۴۵-۷۱۷ق)

MADDE YAYIMLANDIKTAN SONRA GELEN DOKÜMAN

01 Kasım 2019

کتاب الکافية فی النحو تألیف ابن حاجب نحوی (-۶۴۶ق) می باشد. بر کافیه شروح بسیاری نگاشته شده، از جمله شرح رکن الدین حسن بن محمد استرآبادی است که «الوافیه» نام دارد. بر کتاب الوافية نیز شروحي نگاشته شده از جمله شرح حاضر که شرحی است مزجی و کوتاه و فقط بر خطبه آن.

مؤلف این شرح در اکثر فهرست ها تشخیص داده نشده است اما در بسیاری از نسخه ها همراه با شرح میر سید شریف جرجانی بر کل «الوافیه» (با عنوان «حاشیه الوافية فی شرح الکافية») آمده است و همین گواهی شده است برای اسناد آن به میر سید شریف. البته آقای غلامعلی عرفانیان (فهرست نگار کتابخانه آستان قدس) معتقدند که از آنجا که میر سید شریف خطبه الوافية را شرح نکرده بود، بعدها فرزندش محمد آن خطبه را شرح کرده است و لذا این شرح از آن محمد بن علی جرجانی (-۸۳۸ق) است و نه خود میر سید شریف (ن.ک.: آستان قدس ج ۱۲: ص ۷۷ و ۴۷۸).

آغاز: ۱: احمد و ابسمل اولاً تیمناً ثم حمداً ثانياً شکراً و المضارع لیدل علی الاستمرار رعاية للموافقة بین الحمد و المحمود. علیه من نعمه المتابعة فان حمدنا لیس الاشکر امتابعا فان الوجه فی دلالاته علیه الی المعانی الله علم خاص بذاته

۲: احمد الله ابتداء بالتحمید بعد التیمن بالتسمیة لیکون اداء الشیء من مواجب شکره علی ما لایتاهی من مواهبه و بره التي هذا التالیف

انجام: الا بالله الباء للاستعانة و الاستثناء مفرغ و ما توفیقی حاصل باعانة احد الا بالله علیه لاعلی غیره توکلت اعتمدت و الیه انیب ارجع فانه المرجع و المآب

۱. قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۵۱/۲

آغاز: برابر ۲؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا: مبارکشاه بن موافق الدین بغدادی، تا: قرن ۹؛ این شرح در آغاز این نسخه با خطی غیر اصلی به میر سید شریف جرجانی نسبت داده شده، مصحح، محشی با نشان ۱۱۲۹؛ تملک: محمد داود حسینی به سال ۱۱۴۲؛ کاخذ: شرقی، ۴گ (۶۶-۶۹)،

۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۷سم [ف: ۳۲-۱۳۸]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۸۴۹/۴

آغاز: برابر ۱؛ انجام: برابر

کا: حسین بن یوسف بن حاج محمد شکاجانی، تا: قرن ۹؛ محشی؛ ۶گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف مخ - ۳-۱۱۹۹]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۲۶۹/۳

آغاز: برابر ۲؛ انجام: برابر

فهرست نگار محترم اذعان کرده است که گرچه این نسخه با نسخه های دیگر این شرح (دارای آغاز برابر ۱) در الفاظ و ترکیبات و عبارات و جملات و فقرات بسیار شبیه است، به احتمال قوی مؤلف آن کسی غیر از مؤلف نسخه های دیگر و

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فخ)؛ نوآزدم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری

DIA 276257

اسلامی ایران؛ ۱۳۹۱ / ۲۰۱۳

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۵۰۷/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: ابن محمد شیخو، تا: محرم ۸۹۹ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۲ گگ (۱۲۹-۱۳۰ر)، ۱۷ سطر (۱۰×۴/۵)، اندازه: ۱۷×۹سم [ف: ۸-۱۴۷]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۳۰/۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲ گگ (۳۱۴-۳۱۵)، ۱۷ سطر (۱۷×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۱-۲۴۴۴]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۳۸۸/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: شرقی، ۲ گگ (۸-۹)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۵/۵سم [ف: ۳۱-۳۰۱]
۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۴۸۵/۲
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۹۳۱ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۶-۲۴]
۵. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: ۴۷/۲
آغاز: برابر
در فهرست بدون نام مؤلف است؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۲ اص (۲-۳)، ۳۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۷۹-]
۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۳۶۳/۱۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شرقی، ۲ گگ (۳۶-۳۷)، ۱۷ سطر، اندازه: ۸×۵سم [ف: ۳۶-۲۸۰]
۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۷۲۳۲/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: صدرای شیرازی، تا: ذیحجه ۱۰۰۵ق، جا: قزوین؛ محشی «منه دام ظلّه، منه»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوای پوشیده با مخمل، ۲ گگ (۲۳-۲۴ر)، ۱۸ سطر (۱۴×۷/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۸-۳۱۵]
۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۸۶/۸۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: شاه مراد بن نقدعلی فراهانی ورامینی، تا: ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: تیماج، ۱ اص (۳۹۸پ)، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [میراث شهاب: ۴۲-۱۵۴]
۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۵۲۳/۸
خط: نسخ و نستعلیق، کا: کرم الله بن عطاء، تا: دوشنبه ۱۸ شوال ۱۰۸۳ق، جا: مکه مکرمه؛ جلد: تیماج قرمز، ۱ اص (۷۱پ)، اندازه: ۲۳×۳۶/۵سم [ف: ۱۷-۱۲۴]
۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۸۶۹/۸
خط: نستعلیق، کا: رجبعلی، تا: ۱۰۸۴ق، جا: پته هند؛ جلد: تیماج

المنجی من یوم الحساب. انجامة: و کتبه ییده الفانیة محمد بن الحسن بن زین الدین العاملی، عامله بلطفه و عفی عن سبائته بمنه و کرمه. و اتفق بتوفیق الله البذل فی کشف مغمض هذه الرسالة فی مكة المشرقة فی سنی المجاورة بها، إلى أن یسر الله الاتمام، و المسؤل من الاخوان إصلاح الخلل و المسامحة فی الزلل. هكذا صورة خطه ییده أیدة الله و وقته لما یجبه و یرضاه، و بلغه ما یتناه و یسر له ما یهول، و یرجعه علی نظر له [؟] و یسر له امور اخره و دنياه و یحفظ له [...]. و یجعله فی رفقاء سیدنا و مولانا محمد و آله و صحبه و یجب أوله [؟] و ینصره علی أعداءه، و یجعلهم تحت قدماءه، إن القادر علی ما یشاء، و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله و صحبه. تم الكتاب بعون الملك الوهاب، انه المنجی من یوم الحساب و سوء العذاب بحق محمد و آله الأطیاب فی الیوم السادس من شهر رمضان المبارك من شهور سنة الثانی و العشرین بعد الألف علی ید أقل العباد عملا و أكثرهم زللا الراجی رحمة ربه المنان الفقیر الحقیر سلمان بن حسن بن أحمد [نعمه؟] حاملا مصليا مسلما مستغفرا.

کا: سلمان بن حسن بن احمد، تا: ۶ رمضان ۱۰۲۲ق؛ مصحح، با نشان مقابله با نسخه خط مؤلف با امضای محمد بن حسن ابن ابی الحسن حسینی عاملی به سال ۱۰۲۲ق؛ مهر: «العبد الراجی الموسوی ...» (مربع)، شیخ محمدعلی اویس (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکئی، ۱۴۰ گگ، ۲۳ سطر (۱۵/۵×۱۰)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۹-۱۳۵]

به الرسالة المذهبة < الرسالة الذهبية

● الرسالة المرآتية = العلم بالوجه و العلم بالشی من وجه = رساله شریفیه = المفهوم المستقل و التبعی = العلم الاستقلالی و التبعی = العلم بالشی ٤ و بوجهه = فائدة فی العلم / منطق، فلسفه / عربی

ar-r-ul mir'āfiya = al-'ilm-u bi-l-wajh wa-l-'ilm-u bi-š-šay' min wajh = r.-ye šarīfiye = al-mafhūm-ul mustaqil wa-t taba'ī = al-'ilm-ul istiqlālī wa-t-taba'ī = al-'ilm-u bi-š-šay' wa bi-wajh-i-h = fā'idat-un fi-l-'ilm

عجز جانی، علی بن محمد، ۷۴۰ - ۸۱۶ قمری

zorjānī, 'alī ebn-e mohammad (1340 - 1414)

رساله‌ای است بسیار مختصر درباره «مرآة» به همان صورت که تصویر مرآتیی در ذهن نقش می‌بندد، در پایان می‌کند. در پایان رساله، نام مؤلف «سید المحققین» آورده شده است.

آغاز: بسملة ... و له الحمد فی الاول و الآخر الناظر فی المرآة ربما كان متوجهاً الى الصورة المرتمسة فيها و مشتغلاً بها باحثاً عن احوالها بحيث یغفل ...

انجام: و هو باطل اتفاقاً قابل ضرورة.

[کشف الظنون ۸۸۹/۱]

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

01 Kasım 2019

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (نخ)؛ جلد شانزدهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی

DIA 276254

جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۳۹۱/۲۰۱۲

šowqīye

جرجانی، علی بن محمد، ۷۴۰ - ۸۱۶ قمری
jorjānī, 'alī ebn-e mohammad (1340 - 1414)

رساله‌ای است در بیان عرفان و مراتب آن که مؤلف به درخواست شخصی (زاهد صادق) آن را تألیف نموده است، در نه «فصل»: ۱. رد و قبول از درگاه بی علت و غایت است؛ ۲. شقاوت؛ ۳. قرب و وصال درگاه بی جد و جهد صورت نیندد؛ ۴. مکاشفات مجذوب؛ ۵. رغبت مطلوب حقیقی؛ ۶. ترک دنیا؛ ۷. درجات یقین؛ ۸. ۹؟ ۹. ریاضت سالک.

آغاز: ... این کلمه چند شوق انگیز صفا آمیز در چند فصل جهت التماس زاهد صادق سلمه الله ایانا مکتوب شد ... بدان ای طالب اسعدك الله فی الدارين که از باب تحقیق گفته اند ...

انجام: ... غایت مقصود باشد. بیت: یا رب همه خلق را بمقصود رسان xx باشد که در آن میان یکی من باشم. تمت الرسالة و الله المسئول ان توفقنا لما فیها و الحمد لولیه

[دنا ۱۹۳/۶ (۵ نسخه)؛ نسخه‌های متروی ۱۲۰۸/۲؛ فهرستواره متروی ۵۱۱/۷]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۲۰۶/۲۱

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه ایاصوفیاء، استانبول - ترکیه ۴۷۹۲؛ خط:

نسخ، کا: اسعد بن علی بن محمد کاتب، تا: ۸۱۳ق؛ ص ۸ (۱۳-۲۰ در حاشیه) [عکسی ف: ۴-۲۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱/۳۳-عکس

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا؛ خط: نسخ، کا: اسعد بن احمد

بن محمد کاتب، تا: ۸۱۶ق؛ جا: شیراز؛ در هامش از ۵۶۹پ [فیلمها ف: ۳-۲۱۷]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۰۹/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: رجب ۹۲۹ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن

قرمز، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷/۶×۱۷/۶سم [ف: ۷-۱۴۴]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۶۸۵/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۹۹۷ق؛ کاغذ: ترمه زرد، ۳گ (۵ر-۷پ)، ۴۱ سطر، اندازه: ۲۲×۹/۸سم [ف: ۸-۴۵۷]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۸۵۹

آغاز: برابر؛ انجام: پاک رساند و بر مستند ... صدق عند مقتدر نشانند ...

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۵۱۸/۶

آغاز و انجام: برابر

در هفت فصل؛ بی کا، تا: ۱۳۰۸ق؛ ۶گ (۴۴ر-۴۹پ) [ف: ۵-۳۲۲]

● سلوک الطريق الى الله تعالى / عرفان و تصوف / عربی
sulūk-ī ṭarīq-i ilā-l-lāh-i ta'ālā

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۸۳/۱۱

خط: نستعلیق، کا: محمد بن حصار بکری، تا: ۸۵۵ق؛ قطع: جانمازی، [میراث شهاب: س ۹ ش ۲-۳۸]

● سلوک طریق المقربین / عرفان و تصوف / عربی
sulūk-u ṭarīq-il muqarribīn

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۱/۱۷-ف

نسخه اصل: بایزید ولی الدین ش ۱۸۱۹؛ بی کا، تا: قرن ۹؛ گ (۱۰۶-۱۰۹) [فیلمها ف: ۱-۴۷۴]

● سلوک طریقه نقشبندیه = طریقه نقشبندیه / عرفان و تصوف / فارسی

solūk-e tarīqe-ye naqšbandīye = tarīqe-ye naqšbandīye

قندهاری، محمد بن محمد، ق ۱۳ قمری

qandehārī, mohammad ebn-e mohammad (- 19c)

تاریخ تألیف: ۲۱ ربیع الاول ۱۱۹۷ق؛ محل تألیف: بندر سورت رساله‌ای است کوتاه در طریقه نقشبندیه، مشتمل بر «مقدمه»، یک «باب» و «خاتمه»: مقدمه: در بیان یازده کلمات مصطلحات این طریقه؛ باب: در بیان سلوک این خانواده؛ خاتمه: در بیان بعضی فواید ضروریه. وی در پایان، اسناد و مشایخ خود را نیز بیان داشته است. وی کتاب آداب طریقه رفاعیه را به سال ۱۲۱۳ق تألیف کرده است.

آغاز: الحمد لله الذی علم الانسان ما لم یعلم ... اما بعد، بنده ضعیف خاکپای سالکان ... معروض می‌دارد که بموجب سؤال بعضی محبین راغبین سلوک طریقه علیه نقشبندیه ...

[دنا ۱۹۳/۶؛ مشترک پاکستان ۱۲۱۵/۳؛ فهرستواره متروی ۴۹۴/۷]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۷۷۵/۶

آغاز: برابر؛ انجام: و ایشان از جبرئیل امین علیه السلام و ایشان از رب العالمین جل جلاله و عم نواله و فراغ یافت مؤلف این رساله

خط: نستعلیق، کا: سید ابراهیم رضوی، تا: قرن ۱۳؛ مصحح،

محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۹گ (۱۴۳-۱۵۱)، ۱۳ سطر، اندازه:

۱۵×۹سم [ف: ۳۴-۷۸۵]

● سلوک العارفين = سیر و سلوک = عشق و محبت = شوقیه / سیر و سلوک / فارسی

solūk-ol 'ārefīn = seyar va solūk = 'ešq va mohabbat =

01 Kasım 2019

فرستگان: نسخه‌های خطی ایران (فنا)؛ جلد هجدهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی

DIA 276256

جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۳۹۱/۲۰۱۳

خط: نسخ، کا: ولی ولد حاجی گل محمد نجفی، تا: ۱۱۲۱ق، در خدمت ملا میر محمد کرد امیرلوی؛ محشی به نشانی‌های «احمد» و «ملا پیرعلی» و «ملازاده» و «پیر علی سم سلمه الله»؛ نسخه مربوط به مناطق امپراتوری عثمانی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۴۱گگ (۴۴پ-۸۴پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۱۰-۲۲۷]

سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۷۶-]

۲. اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه: ۱۲۰/۲

آغاز: برابر؛ انجام: ایشان گروه زنان زده شده است، تمت خط: نسخ و تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: زرد، جلد: تیماج مشکی، ۶۱گگ (۱۰۴پ-۱۶۴پ)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [دو کتابخانه اراک: ۱۵۳]

شرح الامثله / صرف / عربی

š.-ul-amsila

وابسته به: امثله؛ جرجانی، علی بن محمد (۷۴۰-۸۱۶)

غیر همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۹۰/۱

آغاز: الحمد لله الذي جعل الامثلة ميزان العلوم العربية و صيرها معياراً صحيحاً لمثال المعارف الادبية؛ انجام: و لينصف من نفسه هل كان يعرف من قبل جميع ما فيه من فوائد يستفيد منها و السلام على من اتبع الهدى.

نسخه اصل: کتابخانه موزه بریتانیا شماره ۱۶۷۲. شرحی است ممتاز بر کتاب «الامثلة» میر سید شریف گرگانی (ق ۹) گویا مؤلف شرحی نگاشته بود ولی گم شده و بار دوم این شرح را نوشته است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد ادیب القاضی، تا: ۲۵ شوال ۱۱۸۵ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۰گگ (۱-۲۰پ)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۴-۱۶۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۳۷۳/۸

آغاز: اللهم لك الحمد يا ذا الجلال و الاكرام ذوالفضل و الانعام مصدر ما لا يعلم تأويله الا انت و الراسخون في الكلام اياديك باسطة في الماضي و المستقبل؛ انجام: قد وقع الفراغ من تحرير شرح الأمثلة مذ طال بي السنة طعون الأقران و الامثلة ...

در این شرح تمام صیغه‌ها و مثال‌ها را با اصطلاحات عرفا و صوفیان تطبیق و شرح کرده و از حالات صرف بیرون آورده و کتابی صوفی شده است. احتمالاً کاتب نسخه محمد جعفر بن محمد شفیع بن ابوطالب حسنی حسینی طباطبائی تبریزی مؤلف شرح و تاریخ جمعه ۱۵ ربیع الاول ۱۲۲۸ در پایان نسخه تاریخ تألیف باشد؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابوطالب عبدالواسع بن محمد هادی فاری، تا: ۱۲۲۲-۱۲۲۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گگ (۴۲-۴۷پ)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۲۱-۳۴۱]

۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۶۶۴/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۲۸۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶گگ، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱-۵۶۹]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۳۲۸/۳

آغاز: الحمد لله الذي جعل الامثلة ميزان العلوم العربية و صيرها معياراً صحيحاً لمثال المعارف الادبية ... اما بعد، الامثلة جمع مثال، و هو مصدر من المفاعلة بمعنى المفعول، ههنا، فان قيل الامثلة

شرح امثله / صرف / فارسی

š.-e amsela

نوری، محمد تقی بن علی محمد، ۱۲۰۱-۱۲۶۳ قمری nūrī, mohammad taqī ebn-e 'alī mohammad (1787 - 1847)

شارح باید همان میرزای نوری پدر نگارنده مستدرک الوسائل باشد که سرگذشت او در اعلام الشیعة (۲۲۲/۱۳) و دارالسلام و خاتمه مستدرک و دفتر خانوادگی چاپ ۱۳۱۹ش (الذریعه ۲۱۰/۸ هست.

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۴۵/۱

خط: نستعلیق، کا: خلیل و محمد ابراهیم پسر اسدالله نوری نایی لاریجی، تا: ۲۷ جمادی الاول ۱۲۶۲ق [نشریه: ۱۱-۹۵]

شرح الامثله / صرف / فارسی

š.-ul-amsila

رضوی، سلطان حیدر بن غیاث الدین محمد razavī, soltān heydar ebn-e qīyās-od-dīn mohammad

وابسته به: امثله؛ جرجانی، علی بن محمد (۷۴۰-۸۱۶) شرح مختصری است بر کتاب «الامثلة» میر سید شریف گرگانی.

ییرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: ۱۴۱/۲

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... چون همواره داعی را اشتیاق بسیار به مطالعه کتب علما و رسائل فضلاء زیاده از اندازه است کا: محمد شفیع بن محمد قاسم، تا: ۱۰۶۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۷گگ (۸-۱۴پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۰۸-]

شرح الامثله / صرف / عربی

š.-ul amsila

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۵۸۹۷

آغاز: بدها بها اقتداء بالكتاب العظيم و عملا بحديث الرسول الكريم و لم يجعل الحمد جزا عن رسالته اما خصما لنفسه و لا يخالفه حديث الابتداء؛ انجام: كذا في المراج يعني لا يجيء من الاول و السادس فهذه سبعة اقسام نجتمعها هذه البيت: صحيح است مثال است مضاعف xx لفيق (كذا؛ لفيق) ناقص مهموز اجوف.

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

01 Kasım 2019

فرستگان: نسخه‌های خطی ایران (فخا)؛ نوادیم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری

DIA 276257

اسلامی ایران؛ ۱۳۹۱/۲۰۱۳

شرح الامثال / صرف / عربی

š.-ul amṭāl

اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۸۹

آغاز: غیر منصرفة و على هذا تون فى البيت لان غير النصرف
سائق صرفه فى الشعر ولايستحسن ايتار منع الصرف مع القبض على
سلامة الجزء؛ انجام؛ و قال طرفه: رايت القوافى يتلجن موالجا xx
تضايق عنها ان تولجها الا بر يراذ فاذه ... هو العبر الكثير اليرير يرى
خط: نستعليق، بى كاء، تا: قرن ۱۳؛ افتادگى: آغاز و انجام؛ ۹۶گ،
۱۵ سطر، اندازه: ۲۲×۱۶سم [ف: ۱-۷۰]

شرح امثله / صرف / فارسی

š.-e amsela

دانی، عثمان بن سعید، ۳۷۱ - ۴۴۴ قمری
dānī, 'osmān ebn-e sa'īd (982 - 1053)

این شرح امثله جز شرحی است که در آغاز جامع المقدمات
گزارده شده و گویا از امام ابو عمر دانی باشد بلکه این شرح با
سبک آسان تری و گویا از روی همان ساخته شده است.

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۱۶۱/۳ - ج

آغاز: بسمله. و به نستعین . بسم الله یعنی ابتدا میکنم بنام ذات پاک
خدائی که این صفت دارد که مستجمع صفات و کمالات است؛
انجام: راه عین الفعل باء لام الفعل
خط: نسخ، کا: اسمعيل بن جمشيد بيك ارمنى، تا: ۱۲۴۰ق، جا:
تهران؛ ۳۴گ (۴۸-۸۱) [ف: ۱۴۴]

شرح امثله / صرف / فارسی

š.-e amsela

جرجانی، علی بن محمد، ۷۴۰ - ۸۱۶ قمری
jorjānī, 'alī ebn-e mohammad (1340 - 1414)

رساله ای مختصر و معروف در علم صرف که بارها در ضمن
جامع المقدمات چاپ شده و شروع و ترجمه هایی بدان نگاشته
شده است.

آغاز: بسمله، قال النبي صلى الله عليه وآله وسلم اول العلم معرفة
الجبار و آخر العلم تفويض الامر اليه بدانکه هر آوازيکه بوده
باشد آنرا عرب صوت خواند

انجام: از فعل استفهام هل استفهاميه بر سرش در آوردیم خبر
رابدل بانشاء کرد هل نضرب شد هل حرف استفهام و تون
علامت متکلم مع الغير ضاد فاء الفعل را عین الفعل باء لام الفعل
چاپ: مشار عربی، صص ۲۴-۲۴۶۵؛ ایران، سنگی، ۱۳۱۲ق،
وزیری، ... ص (جامع المقدمات: صص ۳-...)؛ ۱۳۱۹ق، ۲۶ص
(جامع المقدمات: صص ۲-۲۷)

[دنا ۴۶۶/۶؛ نسخه های منزوی ۲۰۵۹/۳ و ۲۰۴۸/۳]

جلد: مقوایی، رویه کاغذ زرد، ۲۰گ (۱-۲۰)، اندازه:
۲۱×۱۵/۵سم [ف: ۱۱-۳۷۳]

شرح ام البراهين / کلام و اعتقادات / عربی

š.-u umm-ul barāhīn

وابسته به: ام البراهين = العقيدة الصغرى = السنوسية = العقيدة
السنوسية = السنوسية الصغرى؛ سنوسی، محمد بن یوسف (۸۳۲-
۸۹۵)

غیر همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۱۰۲/۶

آغاز: الحمد لله ... بدأ الشيخ رضى الله عنه كتابه بالحمد اقتداء
بالكتاب العزيز لكن فى الوضع لافى النزول؛ انجام: على أن
الاسلام و الايمان مترادفان و الاقا لاسلام محله الظاهر و الايمان
محله القلب.

این شرح به عناوین «قوله- قوله» است و شاید این شرح ها مطابق
باشد با دو شرحی که در کشف الظنون (۱۷۰/۱) به محمد بن عمر
ابن ابراهیم تلمسانی و ابوالعباس احمد بن محمد غنیمی انصاری
نسبت داده شده ولی چون در نسخه خطیه آنها نیامده معلوم نیست
که از کیست؛ خط: نسخ مغربی، بى كاء، تا: ۱۱۸۶ق؛ جلد: مقوایی،
۳۰گ (۱۱۷-۱۴۷) [ف: ۶-۱۱۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۱۰۲/۵

آغاز: الحمد لله و الصلاة و السلام على رسول الله اعلم نفعنا الله و
اياك أن الشيخ انما بدأ بالحمد تأسياً و اقتداءً بكتاب الله؛ انجام: و
اثبات المنفى منها كل فرد من افراد حقيقة الافراد له و المثبت من
تلك الحقيقة فرد واحد.

شرحی است با عناوین «قوله، قوله» بر رساله «ام البراهين» سنوسی
در اعتقادات اهل سنت؛ خط: نسخ مغربی، بى كاء، تا: ۱۱۸۶ق؛ جلد:
مقوایی، ۲۴گ (۹۳-۱۱۷)، اندازه: ۲۰×۱۵/۵سم [ف: ۶-۱۱۶]

شرح الامثال / ادبیات / عربی

š.-ul-amṭāl

بکری، عبدالله بن عبدالعزیز، ۴۳۲ - ۴۸۷ قمری
bakrī, 'abd-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-'aziz (1041 - 1095)

در بیست «باب».

چاپ: بیروت، دارالقلم، محقق: احسان عباس و عبدالمجید
عابدین، چاپ دوم، ۶۱۹ص، ۱۳۹۰ق.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۷۹-ف

شرح الامثال لابی عبید قاسم بن سلام الهروی نسخه اصل: لاله لی
ش ۱۷۹۵؛ خط: نسخ، بى كاء، تا: قرن ۱۲؛ افتادگى: آغاز و انجام؛
۱۶۰گ، ۲۱ سطر [فیلمها ف: ۱-۳۵۹]

01 Kasım 2019

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (ف)؛ نوازدیم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری

DIA 276257

اسلامی ایران؛ ۱۳۹۱ / ۲۰۱۳